Zabytki Powiatu Dąbrowskiego

Gmina Bolesław

1. Dwór Sroczyńskich w Bolesławiu (XVIII w.)
2. Kościół w Bolesławiu (z kaplicą grobową Ligęzów z 1605 r.)
3. Kaplicka Matki Bożej Różańcowej w Kamnie (1871 r.)
4. Cmentarz wojenny nr 249 w Bolesławiu
5. Pomnik „Grunwald" w Bolesławiu (1912 r.)
6. Mogiła I. Łazarza ps. „Lot" i nieznanych żołnierzy tragicznego września 1939 r. (cmentarz parafialny)
7. Pomnik poległych w Podlipiu
8. Pomnik poległych w Świebodzinie (przysiółek Kosiorówka)
9. Pomnik poległych w Toni
10. Pomnik upamiętniający śmierć st. sierż. I. Łazarza ps. „Lot" w Świebodzinie
11. Pomnik poległych w Samocicach
12. Pomnik poległych w Kamnie
13. Przydrożna figurka w Podlipiu
14. MOR (Miejsce Obsługi Rowerzystów) w Pawłowie

Gmina Dąbrowa Tarnowska

15. Brama z herbem Lubomirskich (1697 r.)
16. Klasycystyczny ratusz (obecnie siedziba Urzędu Miejskiego)
17. Zabytkowa synagoga, obecnie Ośrodek Spotkania Kultur (II poł. XIX w.)
18. Muzeum Agatha i Skamieniałych Drzew
19. Izba Pamięci Żydów
20. Kościół w Dąbrowie Tarnowskiej (1771 r.)
21. Obelisk z krzyżem maltańskim (XVIII w.)
22. Obelisk pamięci Jana Wnęka „ikara znad Dunajca" artysty, rzeźbiarza, konstruktora, prekursora lotnictwa
23. Pomnik Poległych Synów Dąbrowy w Parku Miejskim im. 100- lecia odzyskania Niepodległości w Dąbrowie Tarnowskiej
24. Figura św. Jana Nepomucena (XVIII/XIX w.)
25. Punkty Informacji Turystycznej
26. Cmentarz żydowski w Dąbrowie Tarnowskiej
27. Cmentarz wojenny nr 248 w Dąbrowie Tarnowskiej
28. Pomnik Łotników Halifaxa (cmentarz parafialny)
29. Pomnik poległych w zagajniku „Danielnik"
30. Tablica katyńska (wmurowana w kaplicę cmentarną)

Gmina Gręboszów

31. Neorenesansowy Pałac Potockich w Borusowej (XIX w.)
32. Kościół w Żelichowie (1642 r., przeniesiony z Pleśnej do Żelichowa w 1938 r.)
33. Kościół w Gręboszowie (1650 r.)
34. Kaplica w Borusowej (1860 r.)
35. Cmentarz wojenny nr 250 w Gręboszowie
36. Cmentarz wojenny nr 251w Ujściu Jezuickim
37. Pomnik mjra. Henryka Sucharskiego, Izba Pamięci mjra. Henryka Sucharskiego w Gręboszowie
38. Pomnik dla uczczenia 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości
39. Pomnik grunwaldzki w Gręboszowie (przysiółek Miłocin)
40. Tablica pamiątkowa mjra. Henryka Sucharskiego w gręboszowskim kościele
41. Pomnik poległych w Woli Żelichowskiej
42. Pomnik poległych w Ujściu Jezuickim
43. Figura św. Anny w Gręboszowie
44. Figura z rzeźbą św. Jana Nepomucena (1761 r.)
45. Przydrożna figurka w Hubenicach (1898 r.)
46. MOR (Miejsce Obsługi Rowerzystów) w Ujściu Jezuickim

Gmina Mędrzechów

47. Dworek Oficjalisty w Mędrzechowie (XIX w.)
48. Kościół w Mędrzechowie (XIX/XX w.)
49. Kościół w Woli Mędrzechowskiej (XX w.)
50. Zabytkowa leśniczówka w Mędrzechowie (XIX/XX w.)
51. Wiejski Dom Tradycji i Historii w Kupieninie
52. Pomnik poległych w Mędrzechowie
53. Pomnik poległych w Kupieninie
54. Kapliczka murowana w Grądach (1869 r.)
55. Kamienna figura z krzyżem w Kupieninie (1836 r.)
56. Figura św. Tomasza w Mędrzechowie (1766 r.)
57. Cmentarz choleryczny z 1873 r. wraz z pamiątkowym krzyżem i tablicą

Gmina Olesno

58. Zespół dworsko-parkowy w Brniu (XVIII w.)
59. Stanica turystyczna w Brniu
60. Fortyfikacja polowa zwana „okopami szwedzkimi"
61. Aleja Lipowa
62. Dwór „Owczarnia" w Olesnie (XIX w.)
63. Podworski park krajobrazowy w Niwkach (XVIII/XIX w.)
64. Malowana wieś Zalipie
65. Zagroda Felicji Curylowej w Zalipiu
66. Dom Stefanii Łącznikiej
67. Dom Biednacki, zw. Biedniackim
68. Dom Malarek w Zalipiu
69. Kościół w Zalipiu
70. Kościół w Olesnie (XVIII/XVIII w.)
71. Pomnik Władysława Jagiełły w Olesnie (1910 r.)
72. Pomnik poległych w Ćwikowie
73. Wiejska Poczta Bagiennych w Olesnicy
74. Przydrożna kapliczka w Adamierzy

Gmina Radgoszcz

75. Dwór w Luszowicach (XVIII w.)
76. Drewniany kościół w Radgoszczy (1860 r.)
77. Neobarokowy kościół w Luszowicach (II poł. XVII w.)
78. Krzyż ku pamięci Jana Wnęka „ikara z nad Dunajca"
79. Cmentarz wojenny nr 244 w Radgoszcz-Narożniki
80. Cmentarz Wojenny nr 245 w Radgoszcz-Zdębie
81. Cmentarz wojenny nr 246 w Radgoszczy
82. Zalew Wodny Radgoszcz-Narożniki
83. Kamienna figura przy kościele w Radgoszczy

Gmina Szczucin

84. Budynki bramne w Szczucinie (I poł. XIX w.)
85. XX - wieczny dwór Boguszów w Lubaszu (przysiółek Bukowiec)
86. Kościół w Szczucinie (XVII/XVIII w.)
87. Wydział Historii Drogownictwa w Szczucinie
88. Barokowa kaplicza przydrożna w Delastowicach (1759 r.)
89. Drewniana kaplicza w Lubaszu (I poł. XIX w.)
90. Kamienna figura w Lubaszu (1684 r.)
91. Cmentarz żydowski w Szczucinie
92. Cmentarz wojenny nr 247 w Szczucinie
93. Kwatera Pamięci Narodowej w Szczucinie
94. Pomnik powstańców styczniowych (cmentarz parafialny)
95. MOR (Miejsce Obsługi Rowerzystów) w Szczucinie

POWIAT DĄBROWSKI

mapa turystyczna w skali 1:60 000

poziomice co 10 m

0 250 1000 2000 m

las, łąka, sad
forest, meadow, orchard

teren zabudowany, przemysłowy
built-up area, industrial area

cmentarz: katolicki, żydowski
cemetery: Catholic, Jewish

droga: krajowa, wojewódzka, lokalna, przystanek autobusowy
national road, provincial road, local road, bus stop

droga utwardzona, zakaz wjazdu, deptak/ścieżka rowerowa
gravel road, no entry, pedestrian/bike road

inna droga, przecinka
other road, narrow ride

linia kolejowa
railway

nieczynna linia kolejowa, dawna linia kolejowa
inactive railways

krzyże, figurki przydrożne
wayside cross, figurine

miejsce bitwy
place of battle

miejsce martyrologii, cmentarz wojenny
national memorial sites, war grave

kaplicza, kaplicza zabytkowa
wayside shrine, historic wayside shrine

kaplica, kaplica zabytkowa
chapel, historic chapel

synagoga
synagogue

kościół, kościół zabytkowy: murowany,drewniany
church, historic church: brick, wooden

odsłonięcie geologiczne
geological site

park zabytkowy, pomnik przyrody
historic park, veteran tree

granica parków krajobrazowego
landscape park border

rzeka, trasa spływu kajakowego
river, route of canoeing trip

jezioro, staw, strumień, bagno, źródła
lake, pond, stream, swamp, spring

stadion, boisko, dworzec autobusowy
stadium, sports field, bus station

pałac, dwór, inny zabytek
palace, manor, other monument

ruina: pałacu, dworu, innego zabytku
ruin of palace, manor, other monument

zabytek architektury ludowej, skansen
monument of folk architecture, heritage park

zabytkowy ratusz, kopiec/kurhan
historic town hall, mound/kurgan

muzeum, izba regionalna (galeria), pomnik
museum, regional museum, monument

kirwan, kopalnia
pumpjack, mine

informacja turystyczna, policja, poczta
tourist information, police, post office

restauracja, bar, supermarket
restaurant, bar, supermarket

hotel, inne noclegi, agroturystyka
hotel, other night's lodgings, agrotouristic farm

służba zdrowia, pole namiotowe
health service, camp site

miejsce odpoczynku, wiata turyst., punkt widokowy
rest place, tourist's shelter, view point

kąpielisko/plaża, basen kryty, amfiteatr
swimming pool and beach, indoor/swimming pool; amphitheatre

stacja benzynowa, LPG, parking
filling station, LPG, car park

ośrodek jeździecki, leśniczówka
horse-riding, forester's house

wieża: RTV, inna
TV tower, other tower

szlaki turystyczne piesze PTTK
tourist trails of PTTK

szlaki rowerowe
cycling trails

szlaki rower. Green Velo, miejsce obsługi rowerzystów
cycling trails Green Velo, Cycling Service Point

granica: powiatu, gminy
border of: district, commune

Wydanie I, Kraków 2020 r.

Redakcja: *Tomasz Ślusarczyk, Joanna Olender*

Wydawca:
"Compass" 30-084 Kraków
ul. Podchorążych 3
tel./faks: 12-626-14-36
www.compass.krakow.pl

COMPASS

Gmina Bolesław

Urząd Gminy w Bolesławiu
33-220 Bolesław 68
tel.: (14) 641-50-18, fax: (14) 641-50-36
e-mail: boleslaw_t@zgwrp.org.pl, www.boleslaw.com.pl

1 Dwór Sroczyńskich w Bolesławiu

To parterowy, prostokątny, murowany dwór, który był własnością dziedzica Krzysztofa Sroczyńskiego. Znajduje się w otoczeniu niewielkiego parku krajobrazowego w Bolesławiu. Wzniesiony został z końcem XVIII w., pierwotnie klasycystyczny, przebudowany znacznie w latach 60 – tych XX w.

2 Kościół pw. Świętego Wojciecha BM z nagrobkiem Ligęzów

Zwiedzając zabytki na Powiślu nie sposób pominąć XVII - wiecznego kościoła parafialnego pw. św. Wojciecha w Bolesławiu, wybudowanego staraniem Stanisława Ligęzy, starosty opoczyńskiego i właściciela tutejszych dóbr. Znajdująca się wewnątrz kaplica grobowa Ligęzów z 1605 r. posiada wyjątkową wartość historyczną i artystyczną. Budowana przez ponad 30 lat świątynia stanowi jedną z piękniejszych realizacji pośród popularnych mauzoleów XVII w.

Fot. Paweł Omiatacz

3 Kapliczka Matki Bożej Różańcowej z 1871 r.

Fot. Jarosław Mendys

W Kannie na niewielkim placu otoczonym lokalnymi drogami, stoi zabytkowa murowana kaplica Matki Bożej Różańcowej. Wzniesiona na planie trójbocznie zamkniętego prostokąta, z barokowego kształtu wieżyczka sygnaturki wznosząca się wysoko ponad stromizny dachów zachowała pierwotną harmonię i elegancję.

4 Pomnik „Grunwald"

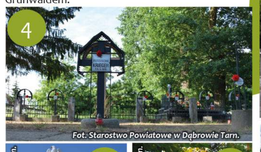
Fot. Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarn.

Jest unikatową kapliczką na Powiślu. Przedstawia wizerunek Matki Bożej na kamiennym cokole, a niżej orła zrywającego się do lotu. Posiada szczególną wartość historyczną, gdyż powstała w 500-tną rocznicę bitwy pod Grunwaldem.

Fot. Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarn.

5

Fot. Urząd Gminy Bolesław

8

Fot. Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarn.

13

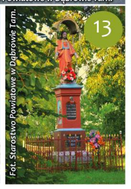
Fot. Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarn.

14

MOR w Pawłowie

Miejsce dla rowerzystów wyposażone w wiatę, która ochroni przed deszczem i słońcem, stojak na 6 rowerów, stół, 4 ławki oraz grill.

Gmina Dąbrowa Tarnowska

Urząd Miejski w Dąbrowie Tarnowskiej
33-200 Dąbrowa Tarnowska, Rynek 34
tel.: (14) 642-27-75, fax: (14) 642-21-47
e-mail: umdt@dabrowatar.pl, www.dabrowatar.pl

15 Brama z herbem Lubomirskich z 1697 r.

Brama barokowa zwana „zamkową" w Dąbrowie Tarnowskiej, wkomponowana obecnie w kościelne ogrodzenie, jest chyba najlepszym świadectwem kunsztu architektonicznego oraz potęgi ówczesnych właścicieli. Obiekt przypominający łuk triumfalny jest wspomnieniem świetności nieistniejącego pałacu, którego bogate wyposażenie było wręcz legendarne. Filary bramy ozdobione są półkolumnami, a na ich szczycie znajdują się fragmenty uzbrojenia w postaci kamiennych panoplii. Na arkadowym zwieńczeniu widać tarczę herbową Szreniawa. W obu filarach znajdują się małe pomieszczenia, w których z pewnością mieściły się urządzenia obronne.

Fot. Paweł Omiatacz

17 Ośrodek Spotkania Kultur w Dąbrowie Tarnowskiej

Mieści się w odrestaurowanej byłej żydowskiej synagodze, wzniesionej w II poł. XIX w. Jest największym tego typu obiektem w regionie, uznawanym za perłę architektury chasydów w Polsce. Pozwala wrócić do dawnych czasów i zamkniętej historii, która może ożyć dzięki magicznym eksponatom, książkom, starym fotografiom, a także wspomnieniom świadków przeszłości. Stanowi nowoczesną, mobilną ekspozycję, która w razie potrzeby zamienia się w salę koncertową, scenę i widownię teatru. Jest doskonałym miejscem lekcji historii i regionalizmu. Symboliczna, przeszklona wnęka ołtarzowa i „świadek Bimy" wskazują na rodowód miejsca – bożnicę, podświetlone gabloty tematyczne, monumentalne plansze wystawowe i multimedia uzupełniają oraz dopełniają to miejsce, nadając mu niepowtarzalny urok, kreując klimat dialogu kultur oraz tradycji. W Ośrodku wyeksponowano ciekawe zbiory Muzeum Powiśla Dąbrowskiego, które ma charakter regionalny, a znajdujące się w nim eksponaty to przykłady kultury materialnej nadwiślańskiej wsi. Odnaleźć możemy tutaj liczne przedmioty codziennego użytku związane z dawnym gospodarstwem wiejskim. Zgromadzone są też tutaj zbiory sztuki ludowej oraz wszelkie pamiątki dotyczące dziejów samego miasta jak i regionu. W Ośrodku możemy również skorzystać z oferty kulinarnej. W podcieniach znajduje się koszerna kawiarnia.

Fot. Paweł Omiatacz

Fot. Paweł Omiatacz

Fot. Paweł Omiatacz

26

Fot. Starostwo Powiatowe

Cmentarz żydowski w Dąbrowie Tarnowskiej

Znajduje się w pobliżu zabytkowej synagogi. Na powierzchni blisko 2 ha zachowało się kilka starych macew, które pokrywają dobrze zachowane napisy i symboliczne przedstawienia, a także ohel kryjący szczątki miejscowych cadyków. Spoczywa tu, związany z Dąbrową Tarnowską, ostatni pobożny Żyd Samuel Roth, pochowany w 1995 r.

18 Muzeum Agatów i Skamieniałych Drzew

Zachwyt zwiedzających na pewno wzbudzi fantastyczna kolekcja Agatów z różnych stron świata, zgromadzonych w Muzeum Minerałów - Galeria Poloński w Dąbrowie Tarnowskiej. Niesamowite wrażenie wywołuje również Zbiór Skamieniałych Drzew, w tym największy w Polsce okaz czarnego Dębu. Jest on specjalnie wyeksponowany na dziedzińcu. Ma ponad 6 m obwodu średnicy i waży ponad 15 ton. Jedna z kolekcji Agatów „Stworzenie Świata" została uznana w 2005 r. za najpiękniejszy i największy zbiór tematyczny Agatów w Polsce. Każdy z tych wyjątkowych okazów posiada indywidualną nazwę.

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

20 Kościół pw. Wszystkich Świętych w Dąbrowie Tarnowskiej

Ten wysokiej klasy zabytek znajdujący się na liście Szlaku Architektury Drewnianej, zaliczany jest do największych, drewnianych kościołów w Polsce. Powstał w 1771 r. z fundacji Kajetana Potockiego, kanonika sandomierskiego, a zarazem dąbrowskiego proboszcza. Skromność i prostotę architektury nagradza piękne wnętrze, które wypełnione jest barokowo-rokokowymi ołtarzami, amboną i organami, a także konfesjonałami i obrazami. Ściany świątyni pokrywa polichromia figuralno - ornamentalna z 1889 r.

Fot. Jarosław Mendys

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

21 Obelisk z krzyżem maltańskim

Znajduje się na dawnym cmentarzu wzgórzu obok kościoła pw. NMP Szkaplerznej w Dąbrowie Tarnowskiej. Jak mówią dawne przekazy, obelisk stoi w miejscu pojedynku stoczonego przez dwóch braci Lubomirskich. Zwieńczony jest krzyżem maltańskim jako, że ten, który zginął był członkiem tego właśnie zakonu.

Fot. Starostwo Powiatowe

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

23

Fot. Starostwo Powiatowe

25

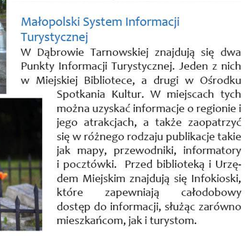
Fot. Anna Kulińska-Dernoga

Małopolski System Informacji Turystycznej

W Dąbrowie Tarnowskiej znajdują się dwa Punkty Informacji Turystycznej. Jeden z nich w Miejskiej Bibliotece, a drugi w Ośrodku Spotkania Kultur. W miejscach tych można uzyskać informacje o regionie i jego atrakcjach, a także zaopatrzyć się w różnego rodzaju publikacje takie jak mapy, przewodniki, informatory i pocztówki. Przed biblioteką i Urzędem Miejskim znajdują się Infokioski, które zapewniają całodobowy dostęp do informacji, służąc zarówno mieszkańcom, jak i turystom.

27

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

Gmina Gręboszów

Urząd Gminy w Gręboszowie
33-260 Gręboszów 144
tel.: (14) 641-60-02, fax: (14) 641-60-53
e-mail: gmina@greboszow.pl, www.greboszow.pl

31 Neorenesansowy Pałac Potockich w Borusowej

To nastrojowy zespół pałacowy wzniesiony dla Adama Potockiego w połowie XIX stulecia w Borusowej. Projekt architektoniczny miał przykuwać wzrok i zachwycać. Ta okazała, a jednocześnie lekka i pogodna budowla, mieści we wnętrzu szeregi pomieszczeń, a pośrodku obszerną salę balową, doświetlaną pierwotnie przez przeszklony strop. Zabytek otoczony jest parkiem krajobrazowym, gdzie znajdują się okazy nawet XVIII-wiecznych drzew.

32 Kościół w Żelichowie

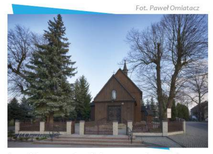
Fot. Paweł Omiatacz

Został zbudowany w 1642 r. w Pleśnej koło Tarnowa. Po wybudowaniu tam kościoła murowanego został w 1938 r. przeniesiony do Żelichowa i po gruntownym remoncie pełni do dziś rolę kościoła parafialnego. Pozyskaną budowlę, dostawiono do istniejącej w tym miejscu murowanej, dworskiej kaplicy. Na uwagę zasługuje materiał, z którego wykonana jest świątynia. Okazuje się, że głównym budulcem, wykorzystanym przy jego wznoszeniu było drzewo modrzewiowe i dębowe. Wewnątrz kościoła znajduje się wiele cennych zabytków. Warto tutaj zaglądnąć, ponieważ ołtarz główny został wykonany przez uczniów Wita Stwosza.

33 Kościół w Gręboszowie

To piękny, zabytkowy kościół, o którym Jakub Bojko w „Okruszynach z Gremboszowa" pisał, iż należy do *„najwspanialszych na Powiślu"*. Do dzisiaj często nazywany jest *„perłą baroku nadwiślańskiego"*. Został wybudowany w 1650 r. Gręboszowską parafię odwiedził ks. kardynał Karol Wojtyła, późniejszy papież, św. Jan Paweł II. W 1971 r. przybył on na uroczystość poświęcenia tablic pamiątkowych ku czci ks. Piotra Halaka i mjr. Henryka Sucharskiego.

34 Kaplica z 1860 r. w Borusowej

Urokliwa kapliczka, w której wnętrzu znajduje się barokowo-ludowy, pochodzący z połowy XIX wieku obraz Najświętszej Marii Panny.

36

Fot. Starostwo Powiatowe

37

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

Pomnik mjr. Henryka Sucharskiego

Został odsłonięty 4 IX 1994 r. z udziałem westerplatczyków. Znajduje się przed Szkołą Podstawową, w której mieści się poświęcona mu Izba Pamięci mjr. Henryka Sucharskiego w Gręboszowie.

Fot. Paweł Omiatacz

44

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

38

Gmina Międzechów

Urząd Gminy w Międzechowie
33-221 Międzechów 434
tel.: (14) 643-71-95, fax: (14) 644-24-30
e-mail: medrzechow@zgwrp.org.pl, www.medrzechow.net

47 Dworek Oficjalisty z werandą

Naprzeciw kościoła w Międzechowie, częściowo osłonięty od drogi sadem, stoi niewielki i skromny dwór, pochodzący z początku XX w. Jego front zdobi dwuosiowa weranda. Parterowy budynek przykryty jest naczółkowym dachem. Nie posiada wyraźnych cech stylowych, ale bez wątpienia jest obiektem wartym zobaczenia, stanowiąc dopełnienie atrakcji turystycznych gminy Międzechów.

48 Kościół w Międzechowie

To pierwszy w diecezji tarnowskiej kościół pw. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski, będący hołdem złożonym Maryi za wolność i niepodległość odzyskaną przez Ojczyznę po latach zaborów. Świątynia ma charakter eklektyczny. Została połączona od wschodu ze starą kaplicą z 1844 r. We wschodniej części bryły kościoła można zauważyć pozostałości kaplicy z wieżą dobudowaną w 1948 r., nakrytą hełmem z prostą latarnią. Jest to trzynawowa świątynia typu bazylikowego, o bardzo ciekawej polichromii.

Fot. Paweł Omiatacz

Fot. Paweł Omiatacz

49

Fot. Paweł Omiatacz

50

Fot. Urząd Gminy Międzechów

Wiejski Dom Tradycji i Historii w Kupieninie

W miejscu tym zgromadzono przedmioty jakie służyły mieszkańcom wsi w ich życiu codziennym. Są wśród nich między innymi narzędzia, jakich używano w pracach gospodarskich, takie jak: pługi, żarna, stół stolarski, narzędzia do zaplatania sznurków, prac polowych, wypieku chleba. Znajduje się też ekspozycja z częścią mieszkalną wraz z dawnymi meblami, zastawą stołową, obrazami zdobiącymi ściany.

Fot. Dagmara Jedynak

52

Fot. Urząd Gminy Międzechów

Powiat dąbrowski położony jest w północno-wschodniej części województwa małopolskiego, w dolinie Pasłowęzła Tarnowskiego i Kotliny Sandomierskiej, zwanej Niziną Nadwiślańską. Obecnie zajmuje powierzchnię około 530 km² i liczy ponad 59 tys. mieszkańców. W skład powiatu z siedzibą w Dąbrowie Tarnowskiej wchodzi pięć gmin wiejskich: Bolesław, Gręboszów, Mędrzechów, Olesno i Radgoszcz oraz dwie miejsko-wiejskie: Dąbrowa Tarnowska i Szczucin.

Fot. Paweł Omiatacz

Te warte zobaczenia!

MAPA TURYSTYCZNA

Powiat Dąbrowski

- Malowana Wieś „Zalipie"
- Muzeum Drogownictwa w Szczucinie
- Zespół dworsko-parkowy w Brniu
- Zabytkowa synagoga w Dąbrowie Tarnowskiej
- Unikatowa kolekcja Agatów w Dąbrowie Tarnowskiej

WYDAWCA:
Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Dąbrowskiego
ul. Berka Joselewicza 5
33-200 Dąbrowa Tarnowska

WYDAWNICTWO: COMPASS
30-064 Kraków, ul. Podchorążych 3
tel./fax 12 626 14 36

Wydanie I

ISBN: 978-83-93519-19-7

Projekt zrealizowany przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

Gmina Olesno

Urząd Gminy w Olesnie
33-210 Olesno, ul. W. Jagiełły 1
tel.: (14) 641-24-31, fax: (14) 641-24-39
e-mail: sekretariat@gminaolesno.pl, www.gminaolesno.pl

58 Zespół dworsko-parkowy w Brniu

Obiekt ten jest świadectwem zamożności i potęgi rodów szlacheckich naszego regionu. Stanisław Czartoryski, wielki łowczy koronny, wzniósł tutaj pałac, a jego syn Józef, w latach 1750-1760, założył przepiękny ogród w stylu francuskim o powierzchni 15 hektarów. Wówczas było to olbrzymie, geometryczne założenie na planie trzech prostokątów, gdzie na osi głównej znajdował się gaik, a na poprzecznej labirynt, otoczony kanałem wypełnionym wodą, nad którym znajdował się mostek, park z pałacem. W ścianie gaiku znajdowały się nisze, w które wkomponowane były rzeźby. Kompleks parkowy jest wspaniałym miejscem na spacery. Obecnie w zabytkowym dworze Konopków mieści się powiatowa instytucja kultury Centrum Polonii-Ośrodek Kultury, Turystyki i Rekreacji w Brniu. Znajduje się tutaj wiele budynków wchodzących w skład zespołu, m.in.: stajnia cugowa, oranżeria i domek ogrodnika. Cennym zabytkiem jest również tutaj murowana, trójarkadowa brama wjazdowa w stylu późnobarokowym. Widnieje na niej herb rodu Konopków. Do dnia dzisiejszego zachowała się także część ogrodzenia wraz ze stalowymi kratami. Przy kanale wodnym mieści się nowoczesna stanica turystyczna.

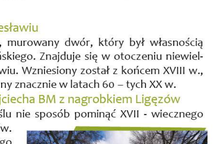
Fot. Anna Kulińska-Dernoga

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

59 Stanica turystyczna w Brniu

To zabytkowy spichlerz, który został zaadaptowany na nowoczesną stanicę turystyczną. Jest przeznaczony zarówno dla miłośników turystyki rowerowej, jak i pieszej. To miejsce, w którym turyści mogą wypocząć i posilić się. Dodatkowym atutem stanicy jest malownicza lokalizacja w otoczeniu dwóch stawów.

Fot. Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarn.

Fot. Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarn.

60

Fot. Jarosław Mendys

Fortyfikacja polowa

W pobliżu brenińskiego parku znajduje się dość zagadkowa fortyfikacja polowa zwana „okopami szwedzkimi". Niestety nie ma udokumentowanych źródeł, na temat daty i okoliczności powstania tego obiektu.

Zalipie w kwiaty malowane

Zalipie to wyjątkowa i sławna na cały świat wieś, w której osobliwością jest pielęgnowany z pokolenia na pokolenie zwyczaj malowania domów i wnętrz mieszkalnych w charakterystyczne ornamenty kwiatowe. Ta niezwykła wieś została wpisana na listę najcenniejszych i najciekawszych zabytkowych obiektów tworzących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce.

64

Fot. Dagmara Jedynak

Fot. Dagmara Jedynak

65 Zagroda Felicji Curyłowej

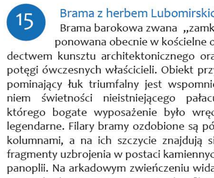

Sztuka zalipiańska przetrwała dzięki wielkim osobistościom, takim jak Felicja Curyłowa, której zagroda jest od 1987 r. udostępniona turystom jako oddział Muzeum Okręgowego w Tarnowie. Można tu zobaczyć przeróżne, bogato zdobione przedmioty. Zdecydowanie najliczniejszą grupę stanowią wszelkiego rodzaju malowanki, wycinanki oraz ozdoby z bibuły tj. pająki, rózga weselna, bukiety i wianki pod obrazy. Bielone ściany w domu pokryte są roślinnym ornamentem o stosunkowo dużych płaszczyznach zdobniczych. Polichromię tę wykonała artystka na swój ostatni konkurs w 1973 r. Malowana zagroda jeszcze za życia jej gospodyni (1904-1974) była traktowana jak żywe muzeum i przez lata odwiedzana przez turystów z całego świata. Muzeum znalazło się na liście „Bezpiecznych przystani dla rowerzystów w Małopolsce".

Dom Stefanii Łączyńskiej

66

To bogato zdobiona chata z pełnym wyposażeniem jednej z najwybitniejszych malarek w regionie. Znajduje się w miniskansenie przy Zagrodzie Felicji Curyłowej w centrum Zalipia. Stefania Łączyńska była wielokrotną zwycięzczynią "Malowanej Chaty". Jej dom wyróżniał się od innych, nie tylko kolorystyką, ale również ilością ornamentów kwiatowych i przede wszystkim odrębnym stylem. Jej twórczość i prace to charakterystyczne malatury z drobnych i delikatnych kwiatów.

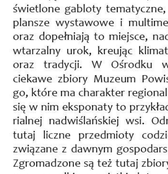
Fot. Dagmara Jedynak

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

68 Dom Malarek w Zalipiu

Od 1977 r. instytucja ta pełni niezwykle ważną rolę jaką, jest ochrona i kultywowanie zalipiańskich tradycji, a także jest miejscem skupiającym ludowych artystów. Owocna działalność tej instytucji oraz prowadzone zajęcia warsztatowe wpływają na zainteresowanie malowankami dzieci i młodzieży. Instytucja ta pielęgnuje żywą tradycję stanowiącą o odrębności regionu Powiśla Dąbrowskiego. W miejscu tym można uzyskać rzetelną informację o regionalnych motywach kwiatowych, zwiedzić wystawę poświęconą tradycji malowania, obejrzeć pokonkursową wystawę fotograficzną malowanych zagród i galerię prac artystów z Powiśla. Organizowane są tutaj warsztaty plastyczne, podczas których można poznać tę wspaniałą, zdobniczą technikę malowania. W Domu Malarek można skosztować „zolipskich pierogów", będących na Liście Produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

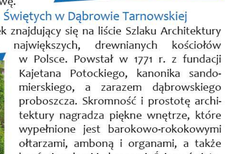
Fot. Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarn.

Gmina Radgoszcz

Urząd Gminy w Radgoszczy
pl. Św. Kazimierza 7-8, 33-207 Radgoszcz
tel.: (14) 641-41-39, fax: (14) 641-46-61
e-mail: urzad@radgoszcz.pl, www.radgoszcz.pl

73 Wieżyca w Oleśnicy

W Oleśnicy znajduje się „Wieżyca", wzniesiona na planach z XIII w. Ta 17 - metrowa budowla jest efektem wysiłków pasjonata historii Wojciecha Maniaka i Pocztu Bagiennych. Ci miłośnicy wieków średnich dążą do zrekonstruowania sławnego i szlacheckiego grodu Ligęzów. Pod Wieżycą odbywają się liczne pikniki rycerskie, zjazdy sympatyków rekonstrukcji historycznych, treningi zaprzyjaźnionych wojów i rycerzy, lekcje historii dla dzieci i młodzieży, zajęcia z archeologii eksperymentalnej, warsztaty lepienia naczyń z gliny, a także rekonstrukcje słowiańskich obrzędów związaną z Nocą Kupały.

Fot. Marcin Zając

Fot. Paweł Omiatacz

69

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

72

Fot. Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarn.

74

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

75 Dwór Prebendowskich

Dwór ten został wzniesiony w Luszowicach pod koniec XVIII w. dla Prebendowskich. Pierwotnie był to piętrowy, klasycystyczny budynek. Obecnie dwór jest parterowy, prostokątny, znacznie przekształcony i unowocześniony. Rozległość budowli i szczątki dawnego parku krajobrazowego świadczą o jego dawnej roli i świetności.

76 Drewniany kościół parafialny

W Radgoszczy podziwiać możemy drewniany kościół parafialny pw. Przeniesienia Relikwii św. Kazimierza z 1860 r. Jest to świątynia jednonawowa, a wyróżnia ją to, że nawa i prezbiterium są jednakowej szerokości. Wewnętrzne ściany zdobi polichromia figuralno-ornamentalna z 1915 r. Ołtarz główny posiada cechy barokowe, a trzy boczne są klasycystyczne i pochodzą z XIX w. Wyposażenie ma charakter XIX-wieczny, z wieloma elementami sztuki ludowej. Obok świątyni stoi kamienna figura z posągiem Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej z XIX w.

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

77 Kościół parafialny pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Luszowicach

To neobarokowa świątynia godna uwagi. Warto zobaczyć jej wnętrze, a przede wszystkim dwa cenne barokowe ołtarze z II poł. XVII w., kamienną chrzcielnicę, obrazy ołtarzowe, a także rzeźbiony krucyfiks.

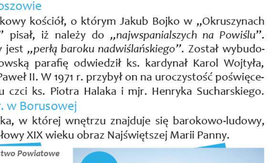
Fot. Urząd Gminy Radgoszcz

Krzyż upamiętniający Jana Wnęka

Krzyż upamiętniający Jana Wnęka „Ikara z nad Dunajca", artystę, rzeźbiarza, konstruktora, a przede wszystkim prekursora lotnictwa. Znajduje się w Kaczówce, w miejscu jego urodzenia.

78

Fot. Urząd Gminy Radgoszcz

82

Fot. Urząd Gminy Radgoszcz

83

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

Gmina Szczucin

Urząd Miasta i Gminy Szczucin
33-230 Szczucin, ul. Wolności 3
tel.: (14) 643-62-78, fax: (14) 641-50-36
e-mail: sekretariat@umigszczucin.pl, www.szczucin.pl

84

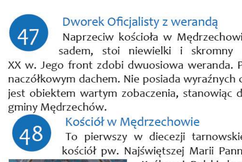
Fot. Anna Kulińska-Dernoga

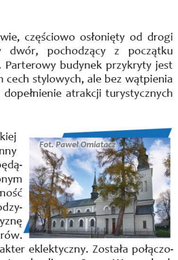
Fot. W. Mazur

86 Kościół w Szczucinie

To świątynia wzniesiona w stylu barokowym i neobarokowym. Prace przy jej budowie trwały od 1680 r. do początku XVIII w. Zgodnie z tradycją skierowana jest ku wschodowi. W 1795 r. pożar zniszczył kościół do tego stopnia, że pozostały tylko mury. Po pożarze w 1795 r. został odbudowany, a w latach następnych rozbudowany między innymi o boczne kaplice, wieżę oraz nawy boczne. W 1944 r. został poważnie uszkodzony w wyniku działań wojennych. Całkowitemu zniszczeniu uległa wówczas wieża, którą odbudowano w latach 1959-1960.

87 Niezwykłe muzeum drogownictwa

W Szczucinie znajduje się Muzeum Drogownictwa, stanowiące Zespół Historii Drogownictwa Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Jest to największy, liczący się na świecie zbiór zabytkowych maszyn drogowych, projektów dróg i mostów, dokumentów z XIX i XX w. oraz pamiątek drogownictwa. Zmodernizowany obiekt jest otoczony pięknym lasem mieszanym. Z drogi widoczny jest okazały budynek, którego główna bryła z dwiema wieżami i łukowym przęsłem w sposób najbardziej charakterystyczny odzwierciedla formę mostu. Możemy podziwiać tu unikatowe zbiory drogownictwa takie jak: dokumenty drogowe, fragmenty zachowanych, nieistniejących już konstrukcji zabytkowych obiektów mostowych, książki i podręczniki, narzędzia, mundury dróżników, mapy, medale, odznaczenia państwowe i resortowe, sztandary oraz fotografie. Perełką zbiorów jest Skansen maszyn drogowych w kształcie spirali, połączony z budynkiem mostowym przęsłem. Muzeum znane jest na całym świecie i bez wątpienia jest wizytówką polskich drogowców inżynierów.

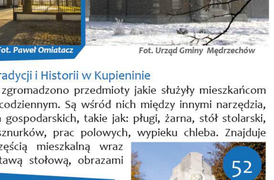
Fot. Anna Kulińska-Dernoga

90

Fot. Anna Kulińska-Dernoga

91

Powiat Dąbrowski

mapa turystyczna

skala: 1 : 65 000